

Strategi för folkhögskolornas deltagande i arbetet för en globalt hållbar utveckling

Vision

Folkhögskolorna bidrar till en ekologiskt, socialt och ekonomiskt hållbar värld som bygger på det aktiva lokala medborgarskapet.

Mål

Mål 1: Folkhögskolorna, tillsammans med sina samarbetspartners, arbetar för att förverkliga det aktiva lokala medborgarskapet

Mål 2: Folkhögskolorna, tillsammans med sina samarbetspartners, arbetar för att förverkliga vuxnas rätt till lärande som en rättighet i sig och som en förutsättning för att kunna hävda andra rättigheter.

Mål 3: Folkhögskolorna stödjer och utvecklar folkbildning för hållbar utveckling i Sverige och i världen.

Bakgrund och utgångspunkter

I september 2015 fattade FNs generalförsamling beslut om hållbarhetsmål (Sustainable Development Goals – SDGs) för den globala utvecklingen för perioden 2015-2030. Dessa mål ersätter Millenniemålen och riktar sig till alla länder. Sveriges Politik för Global Utveckling (PGU) innebär att alla politikområden ska dra åt samma håll utifrån ett fattigdoms- och rättighetsperspektiv. Tillsammans utgör de viktiga utgångspunkter för folkbildningens lokala och transnationella arbete.

I folkbildningsorganisationernas eget framtidsdokument "Vägval och vilja" framhålls att:

"Inom folkbildningen möter vi ofta en vilja att lära mer om sambanden mellan lokalt handlande och globala utmaningar. Denna vilja måste tas tillvara i ett samhälle där globala klyftor och klimathot utmanar en hållbar framtid. Folkbildningens transnationella arbete kan tas tillvara mer som ett sätt att synliggöra samband. Folkbildningens självklara roll inom biståndspolitiken bör också lyftas fram." (sid 34)

"Vi kan och vill möta behovet av lärande för hållbar utveckling – socialt, ekologiskt och ekonomiskt.(sid 7)

Folkbildningspropositionen "Allas kunskap – allas bildning" konstaterar att:

Folkbildning och vuxenutbildning som strategisk utvecklingsfaktor för en demokratisk och hållbar samhällsutveckling skulle kunna få ökad uppmärksamhet både nationellt och internationellt.(s 46)

Tillsammans med internationella vuxenutbildningsorganisationer som the International Council on Adult Education (ICAE) och European Association for the Education of Adults (EAEA) konstaterar vi att vuxnas rätt till lärande är en rättighet i sig och också en förutsättning för att kunna hävda andra rättigheter och bidra till en globalt hållbar utveckling.

Folkhögskolorna är lämpliga aktörer i arbetet för en globalt hållbar utveckling utifrån sitt demokratiuppdrag, sin engagerade personal, sin mångfald av deltagare, sin kursplanefrihet, sina erfarenheter av kurs- och projektverksamhet, sina nationella och transnationella kontaktnät samt sitt

brobyggande mellan utbildning, bildning och civilsamhälle. Dessutom finns hela världen närvarande på de svenska folkhögskolorna i både personal och deltagare. De olika diasporagrupperna i Sverige är en stor del utnyttjad resurs för transnationellt folkbildningsarbete.

Folkbildningens metoder används av många civilsamhällesorganisationer inom det internationella utvecklingsarbetet för att verka för demokrati, mänskliga rättigheter, jämställdhet och miljö. Däremot är det få som arbetar för permanenta strukturer för vuxnas rätt till lärande och skapar långsiktiga förutsättningar för detta. Vuxenutbildningen och folkbildningen har generellt en svag ställning inom utbildningssektorn i många länder. Det gör att dessas strategiska potential för en hållbar utveckling inte utnyttjas.

I Sverige är kopplingen mellan civilsamhällets organisationer och en permanent struktur för folkbildning, dvs folkhögskolor och studieförbund, bland de starkaste i världen. Vi kan bidra med dessa erfarenheter och stärka olika samhällens demokratiska processer genom att ge stöd till långsiktigt hållbara former för vuxnas lärande både kopplat till civilsamhällets organisationer och till offentliga institutioner.

Folkhögskolorna i Sverige utgör en nationell struktur för folklig bildning och kan därigenom bidra till att öka kunskapen om global hållbar utveckling, ge röst åt samarbetspartners i andra länder, bilda opinion och arbeta praktiskt för en hållbar utveckling i Sverige och i världen.

Strategier

De tre målsättningarna kan förverkligas genom att folkhögskolorna och folkhögskoleorganisationerna bland annat:

- aktivt arbetar för att stärka och utveckla globala nätverk och organisationer för folkbildning som International Council on Adult Education (ICAE) och the European Association for the Education of Adults (EAEA).
- påverkar Sveriges bilaterala och multilaterala utvecklingsarbete så att folkbildningens och vuxenutbildningens potential tas till vara. Det krävs lagstiftning, offentlig finansiering stabila civilsamhällesorganisationer och lokala offentliga institutioner för folklig bildning för att vuxnas rätt till lärande ska förverkligas i samarbetsländerna.
- samarbetar med ramorganisationer och folkhögskolornas huvudmän om stöd till och ömsesidigt utbyte med organisationer och institutioner för folklig bildning i andra länder
- utvecklar transnationella folkbildningsprogram för hållbar utveckling tillsammans med partners i andra länder.
- tar en aktiv roll i flyktingmottagande och stödjer diasporagrupperns transnationella folkbildningsarbete.
- möjliggör utbyten och kompetensutveckling för lärare och deltagare på folkhögskolorna och deras samarbetspartners i andra länder gällande hållbar utveckling.
- fungerar som kunskapscentra, metodutvecklare och opinionsbildare för hållbar utveckling i ett lokalt perspektiv.

Genomförande

- Folkhögskolornas gemensamma arbete med internationella frågor har sedan 2008 vilat på FOLAC. För att förverkliga denna strategi krävs organisationsutveckling, kompetensutveckling och finansiering. RIO, OFI och FHF uppdrar åt FSO att göra en plan för detta.